
Aika 15.08.2023, klo 17:00 - 18:20

Paikka WSOY-talo/Teams, Mannerheiminkatu 20, 06100 Porvoo/WSOY-huset/Teams,
Mannerheimgatan 20, 06100, Borgå

Käsitellyt asiat

§ 25 Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

§ 26 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

§ 27 Itä-Uudenmaan Pelastuslaitoksen palvelutasopäätös 2023 lausuntoa varten

§ 28 Kieliohjelman laatiminen

§ 29 Kansalliskielilautakunnan syksyn 2023 kokousaikataulu

§ 30 Muut asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Tom Liljestrand, puheenjohtaja
Kjell Grönqvist, 1. varapuheenjohtaja
Jeanette Broman
Sebastian Ekblom
Fred Henriksson
Petra Lind, etäyhteyden kautta/via distans
Bodil Lund
Jolanta Lundgren, etäyhteyden kautta/via distans
Anders Selen

Muut saapuvilla olleet

Tomas Määttä, hallintolakimies /förvaltningsjurist, sihteeri
Nina Björkman-Nysten, vanhusneuvoston edustaja/representant för äldrerådet
Liisa Halkosaari, tulkki/tolk
Peter Johansson, pelastusjohtaja/räddningsdirektör, poistui 18:00
Salla Kuusinen, tulkki/tolk
Tristan Lindholm, etäyhteyden kautta/via distans - nuorisovaltuuston edustaja
/representant för ungdomsfullmäktige
Marketta Mattila, etäyhteyden kautta/via distans - hallituksen edustaja/representant
för styrelsen
Camilla Söderström, hallintojohtaja /förvaltningsdirektör
Håkan Westerholm, vammaisneuvoston edustaja/representant för handikapprådet

Allekirjoitukset

Tom Liljestrand
Puheenjohtaja

Tomas Määttä
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Fred Henriksson

Petra Lind

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu
/Protokollet är elektroniskt undertecknat

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Oikaisuvaatimusaika on 25.8.-15.9.2023

§ 25

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta

Hyvinvointialueen hallintosäännön (145 §) mukaan kokouskutsu on lähetettävä kolme päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (146 §).

Kutsu on lähetetty 10.8.2023 ja julkaistu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta toimitti nimenhuudon ja totesi esteen ilmoittaneet jäsenet sekä totesi, että kokous on lainmukaisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

§ 26

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valitaan kokouksen pöytäkirjantarkastajat.

Pöytäkirjan valmistuttua aluehallituksen sihteeri lähettää sen tarkastettavaksi puheenjohtajalle sekä valituille tarkastajille sähköisesti.

Ehdotus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Fred Henriksson ja Petra Lind.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta valitsi kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Fred Henriksson ja Petra Lind.

§ 27

Itä-Uudenmaan Pelastuslaitoksen palvelutasopäätös 2023 lausuntoa varten

IUHVA Dno-2023-1475

Liitteet

- 1 Liite: ei julkinen - Palvelutasopäätös IUPela 2024-2026 FI_ versio 1.0
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24
- 2 Bilaga: icke offentlig, Servicenivåbeslut för räddningsväsendet 2024-2026
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Valmistelu ja lisätiedot: hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta päätti 13.6.2023 § 21 pyytää Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksestä lausuntoa hyvinvointialueen muilta lautakunnilta niin, että se on pelastuslaitoksen käytössä viimeistään 7.9.2023.

Hallintosäännön 28 §:n mukaan kansalliskielilautakunnan tehtävänä on hyvinvointialuelaisissa määrättyjen tehtävien lisäksi mm. selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Kansalliskielilautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kansalliskielilautakunta panee huolestuneena merkille niin valtakunnallisen pelastajapulan kuin sopimushenkilöstön rekrytoinnin tuomat haasteet palvelutuotannolle. Erityinen huoli on ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiongelmista, jotka korostuvat Itä-Uudellamaalla.

Kansalliskielilautakunta kannattaa palvelutasopäätöksessä mainittua ehdotusta Helsingin Pelastuskoulun suuremmasta vastuusta pelastajien kouluttamisessa. Jos Helsingin Pelastuskoulu kouluttaisi jatkossa pelastajia koko Suomen tai koko pääkaupunkiseudun tarpeeseen, koulutus vastaisi resurssipulaan ja vaikuttaisi positiivisesti myös Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen rekrytointihaasteisiin. Olisi tärkeää säilyttää pelastajakoulutus Uudellamaalla ja järjestää säännöllisesti myös ruotsinkielistä pelastajakoulutusta.

Kansalliskielilautakunta pitää erittäin tärkeänä, että turvallisuusviestinnän ja -koulutusten toteuttamisessa huomioidaan kohderyhmistä riippuen myös eri erityis- ja kieliryhmät sekä heidän tarpeensa, vaikkakin tehtävä voi olla haastava yhä kansainvälisemmässä yhteiskunnassa. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos toimii kaksikielisellä alueella, joten erityisesti on huolehdittava ruotsinkielisen palvelun tarjonnasta.

Kansalliskielilautakunta toteaa lisäksi, että palvelutasopäätöksessä on hyvin otettu huomioon alueen kaksikielisyys, rekrytointi- ja kielihaasteet todeten. Kansalliskielilautakunta seuraa ja arvioi jatkossakin hyvinvointialueen vähemmistökielillä tarjottavien palvelujen saatavuutta ja laatua.

Pykälä tarkistetaan heti.

Kokouskäsitely

Lautakunta päätti yksimielisesti *voimakkaasti* kannattaa palvelutasopäätöksessä mainittua ehdotusta Helsingin Pelastuskoulun suuremmasta vastuusta pelastajien kouluttamisessa.

Kjell Grönqvist teki ehdotuksen lisätä seuraava lause palvelutasopäätöksen kohtaana 4.4.2: *"Myös sopimuspalokuntien tulee saada niille suunnattu koulutus ruotsin kielellä"*. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kansalliskielilautakunta panee huolestuneena merkille niin valtakunnallisen pelastajapulan kuin sopimushenkilöstön rekrytointin tuomat haasteet palvelutuotannolle. Erityinen huoli on ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiongelmista, jotka korostuvat Itä-Uudellamaalla.

Kansalliskielilautakunta kannattaa voimakkaasti palvelutasopäätöksessä mainittua ehdotusta Helsingin Pelastuskoulun suuremmasta vastuusta pelastajien kouluttamisessa. Jos Helsingin Pelastuskoulu kouluttaisi jatkossa pelastajia koko Suomen tai koko pääkaupunkiseudun tarpeeseen, koulutus vastaisi resurssipulaan ja vaikuttaisi positiivisesti myös Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen rekrytointihaasteisiin. Olisi tärkeää säilyttää pelastajakoulutus Uudellamaalla ja järjestää säännöllisesti myös ruotsinkielistä pelastajakoulutusta.

Kansalliskielilautakunta pitää erittäin tärkeänä, että turvallisuusviestinnän ja -koulutusten toteuttamisessa huomioidaan kohderyhmistä riippuen myös eri erityis- ja kieliryhmät sekä heidän tarpeensa, vaikkakin tehtävä voi olla haastava yhä kansainvälisemmässä yhteiskunnassa. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos toimii kaksikielisellä alueella, joten erityisesti on huolehdittava ruotsinkielisen palvelun tarjonnasta.

Kansalliskielilautakunta toteaa lisäksi, että palvelutasopäätöksessä on hyvin otettu huomioon alueen kaksikielisyys, rekrytointi- ja kielihaasteet todeten. Kansalliskielilautakunta seuraa ja arvioi jatkossakin hyvinvointialueen vähemmistökielillä tarjottavien palvelujen saatavuutta ja laatua.

Lautakunta ehdottaa lisäksi seuraavaa lisäystä palvelutasopäätöksen kohtaan 4.4.2: *"Myös sopimuspalokuntien tulee saada niille suunnattu koulutus ruotsin kielellä"*.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kansalliskielilautakunta, § 12, 21.02.2023

Kansalliskielilautakunta, § 17, 23.03.2023

Kansalliskielilautakunta, § 22, 10.05.2023

Kansalliskielilautakunta, § 28, 15.08.2023

§ 28

Kieliohjelman laatiminen

IUHVADno-2023-385

Kansalliskielilautakunta, 21.02.2023, § 12

Liitteet

- 1 Liite 1 Kieliohjelma
- 2 Bilaga 1 Språkprogram

Valmistelu ja lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

21 hyvinvointialueesta seitsemän on kaksikielisiä. Nämä ovat Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Varsinais-Suomi, Länsi-Uusimaa, Vantaa-Kerava, Itä-Uusimaa ja Kymenlaakso. Näiden lisäksi Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä ovat kaksikielisiä. Sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi (järjestämislain 5 §). Uudistuksen myötä oikeus saada sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua sekä suomen että ruotsin kielellä laajenee maantieteellisesti. Tämä johtuu siitä, että kaksikielisen hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut suomen- ja ruotsin kielellä myös sen alueella olevissa yksikielisisissä kunnissa, joissa palvelu aiemmin on järjestetty kunnan kielellä. Kieliohjelma on tapa varmistaa kielellisten oikeuksien toteutuminen osana kaikkea hyvinvointialueen toimintaa.

Kansalliskielilautakunta on asettanut tavoitteeksi, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle laaditaan kieliohjelma kesään 2023 mennessä.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta käy lähetekeskustelua liitteenä olevasta kieliohjelmaluonnoksesta.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta kävi lähetekeskustelun kieliohjelmaluonnoksesta. Lautakunta jatkaa asian käsittelyä seuraavassa kokouksessaan ja kutsuu kokoukseen alan asiantuntijan.

Kansalliskielilautakunta, 23.03.2023, § 17

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta kuulee Folktingetin Christine Kotzevia, joka on sosiaali- ja terveystieteiden erityisasiantuntija, sekä jatkaa kieliohjelman työstämistä.

Päätös

Kansalliskielilautakunta merkitsi Kotzevin esityksen tiedoksi ja se jatkaa työtään kieliohjelman luomiseksi. Viranhaltijaehdotus kieliohjelmaksi lähetetään lautakunnan jäsenille sähköpostitse kommentoivaksi ennen lautakunnan seuraavaa kokousta, jossa ehdotus kieliohjelmaksi käsitellään.

Hyvinvointialueen henkilökunnalle tullaan myös järjestämään kyselytutkimus, jolla kartoitetaan henkilökunnan suomen ja ruotsin kielen taitoja.

Kansalliskielilautakunta, 10.05.2023, § 22

Viranhaltijaehdotus kieliohjelmaksi on lähetetty lautakunnan jäsenille sähköpostitse kommentoivaksi.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Kansalliskielilautakunta jatkaa työtään kieliohjelman luomiseksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta jatkaa työtään kieliohjelman luomiseksi ja syksyksi laaditaan uusi luonnos. Asia lähetetään myös lausuntokierrokselle.

Kansalliskielilautakunta, 15.08.2023, § 28

Liitteet

- 1 Liite: Kaksikielisyysohjelma
- 2 Bilaga: Tvåspråkighetsprogram

Valmistelu ja lisätiedot: hallintojohtaja Camilla Söderström, camilla.soderstrom1(at)itauusimaa.fi

Kansalliskielilautakunta päätti 10.5.2023 § 22, että kaksikielisyysohjelma lähetetään lausuntokierrokselle.

Palvelujen järjestäminen -lautakunta on 14.6.2023 § 74 antanut seuraavan lausunnon:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen järjestäminen -lautakunta on vastaanottanut Kansalliskielilautakunnan kieliohjelman ja kiittää erinomaisesta ja perusteellisesta työstä. Pitkällä tähtäimellä lautakunta peräänkuuluttaa konkreettisia mittareita asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, jotta hyvinvointialue voi seurata kieliohjelman noudattamista ja henkilöstön kielitaidon kehittymistä hyvinvointialueella. Lautakunta peräänkuuluttaa myös selkeästi nimettyjä vastuuhenkilöitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lisäksi lautakunta esitti seuraavan teknisen korjauksen ruotsinkieliseen ohjelmaan: kohta 1.1.:teksti ruudussa 3 Toimenpiteet korjataan niin, että skrivas korjataan skrivs-muotoon.

Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta on 13.6.2023 § 17 lausunut seuraavaa:

Kaksikielisyysohjelma on tärkeä dokumentti kielellisten oikeuksien turvaamiseksi. Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksella on 15.6.2022 hyväksytty oma kielisuunnitelma.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kohdassa 1.1 ja 1.2 lähtökohtana on potilas, ja säännön kirjausten lähtökohtina ovat sote ja potilastyö. Lautakunta esittääkin, että kohdat joissa mainitaan potilas, muutetaan muotoon asiakas, mikäli kyseessä ei ole ainoastaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva kohta.

Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta käsittelee kaksikielisyysohjelmaa kokouksessaan 6.9.2023.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Kansalliskielilautakunta merkitsee tiedoksi saapuneet lausunnot ja ottaa ne huomioon kaksikielisyysohjelman jatkotyöstämisessä. Lautakunta jatkaa asian käsittelyä kehittäminen ja yhteistyö -lautakunnan lausunnon saavuttua.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen (tarkastuslautakunta - kirjoitusvirhe korjattu 28.8.2023) kansalliskielilautakunta kävi kieliohjelmasta koskevan lähetekeskustelun ja merkitsi tiedoksi saapuneet lausunnot, jotka lautakunta ottaa huomioon kaksikielisyysohjelman jatkotyöstämisessä. Lautakunta jatkaa asian käsittelyä, kun kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta on antanut kieliohjelmasta oman lausuntonsa.

§ 29

Kansalliskielilautakunnan syksyn 2023 kokousaikataulu

IUHVADno-2023-3017

Hyvinvointialueen hallintosäännön 145 §:n mukaan toimitella päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja ja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitellimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syyistä peruuttaa kokouksen.

Kansalliskielilautakunta on 19.1.2023 § 6 käsitellessään vuoden 2023 työohjelmaa todennut, että lautakunta kokoontuu kerran kuukaudessa.

Ehdotus

Hallintojohtaja:

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta päättää syksyn kokousaikataulusta.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta päätti kokoontua seuraavan kerran hybridikokoukseen 21.9.2023 kello 17.00 sekä 7.11.2023 kello 17.00.

§ 30

Muut asiat

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunnan jäseniä informoidaan muista asioista.

Ehdotus

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta merkitsee muut asiat tiedoksi.

Päätös

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunta merkitsi seuraavat muut asiat tiedoksi:

- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategia lähtee lausuntokierrokselle aluehallituksen 17.8. kokouksen jälkeen ja lautakunta käsittelee lausuntoaan strategiasta sen seuraavassa kokouksessa.
- Folktinget järjestää kansainvälisen konferenssin Hanasaarella Espoossa 28.-29. syyskuuta 2023 aiheena sosiaali- ja terveydenhuolto vähemmistökielellä. Lautakunta päätti, että yhdellä lautakunnan jäsenellä on mahdollisuus osallistua.

Muutoksenhakukielto

§25, §26, §27, §28, §29, §30

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Sovelletaan lakia hyvinvointialueesta, lainkohta: § 141.